C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 4r-114/2025 Judecătoria Bălți sediul Central
4-24069461-03-4r-23012025 Judecător: Natalia Foma

Î N C H E I E R E

22 aprilie 2025
mun. Bălţi

Colegiul Penal al Curții de Apel Nord

În componență:
Președintele completului, judecătorul Ion Talpa
Judecători Oxana Mironov și Ecaterina Arseni

a examinat în ordine de recurs, recursul avocatului Tatiana Ivas, în interesele SRL ”Vetro-Glass” declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți sediul Central din 26 septembrie 2024 în cauza contravențională de învinuire a SRL ”Vetro-Glass”, c/f ***** în comiterea contravenției prevăzute de art. 177 alin. (4) lit. c) și d) Cod contravențional al RM.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

La 06.06.2024, agentul constatator din cadrul Direcției Supraveghere Tehnică Nord din cadrul Agenției pentru Supraveghere Tehnică Vadim Fotescu, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria INST nr. 00188 pentru faptul că, în rezultatul verificărilor SRL ”Vetro-Glass”, fiind proprietarul ap. 2, str. Locomotivelor 1ª mun. Bălți, executa lucrări de construcție-montaj la construcția anexei la apartament cu mărimea de 15,5 m x 3,85 m și h-3 m și a lărgit golurile de fereastră în gol de ușa și nu dispunea de proiect de execuție și autorizație de construire astfel și în urma celor expuse a încălcat art. 22 alin. 1 lit. b) fără certificat de urbanism, autorizației de construire și avizelor prevăzute de Legea nr. 721 din 02.02.1996 cu privire la calitatea în construcții, la fel s-a încălcat alin. 1) art. 13 a Legii sus descrise - unde se indică că, lucrările - construcții, precum și de modernizare, modificare, transformare, consolidare și de reparații se execută numai pe baza de proiect elaborat de către persoane fizice sau juridice și verificat de către verificării de proiecte asistați. Elaborarea proiectelor se efectuează în modul stabilit cu respectarea documentelor normative în vigoare, regimului arhitectural-urbanistic și regimului tehnic, indicate în certificatul de urbanism eliberat de autoritatea administrației publice locale.

Tot s-a încălcat Legea nr. 75 din 30.04.2015 cu privire la locuințe, art. 54 Lucrările de reconstrucție se efectuează în conformitate cu legislația, în baza certificatului de urbanism și a autorizației de construire și art. 55 „Restricții la reconstrucția încăperilor” alin. 1, lit. i) acțiuni care afectează aspectul arhitectural al blocurilor locative (construcția anexelor, balcoanelor, copertinelor, bovindourilor, transformarea în bovindouri și logiilor și balcoanelor existente și altele. La fel Legea 163 din 09.07.2010 – privind autorizarea executării lucrărilor de construcție art. 28 alin. 1) Construcțiile executate în lipsa sau cu încălcarea autorizației de construire/documentației de proiect, se consideră construcții neautorizate.

Acțiunile SRL ”Vetro-Glass” au fost încadrate în baza prevederilor art. 177 alin. (4) lit. c) și d) Cod contravențional - executarea lucrărilor de construcție, reconstrucție, demolare, modificare, transformare, modernizare și consolidare care pot afecta exigențele esențiale, fără autorizație de construire sau proiect, în baza de proiecte neverificate, necoordonate, neavizate, neaprobate în modul stabilit, cu încălcarea proiectului sau autorizației de construire și

construcția anexelor, balcoanelor, copertinelor, transformarea acoperișurilor sau extinderea celor existente, care afectează aspectul arhitectural al blocurilor locative.

În temeiul art. 395 Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție din 06.06.2024 întocmit în privința SRL ”Vetro-Glass” în baza art. 177 alin. (4) lit. c) și d) Cod contravențional a fost expediat în adresa Judecătoriei Bălți sediul Central pentru examinare conform competenței, cu recomandarea aplicării în privința SRL ”Vetro-Glass” a sancțiunii sub formă de amendă și a măsurii de siguranță prevăzute la art. 439^6 Cod contravențional – demolarea construcțiilor neautorizate și remedierea construcțiilor afectate în urma intervențiilor neautorizate.

Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul Central din 26 septembrie 2024 SRL ”Vetro-Glass” a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenției prevăzute la art. 177 alin. (4) lit. c) și d) Cod contravențional, fiindu-i stabilită sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 1000 (una mie) unități convenționale, ceea ce constituie 50 000 (cincizeci mii) lei, fără privarea de dreptul de a desfășură o anumită activitate.

S-a explicat SRL ”Vetro-Glass” dreptul de a achita jumătate din amenda stabilită, conform art. 34 alin. (3) Cod contravențional, dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a hotărârii și efectele neachitării amenzii în decurs de 30 de zile de la data aducerii la cunoștință a hotărârii, prevăzute de art. 34 alin.(4) Cod contravențional.

În temeiul art. 439^6 alin. (1) Cod contravențional, SRL ”Vetro-Glass” s-a obligat să remedieze construcțiile afectate în urma intervențiilor neautorizate, cu readucerea acestora la poziția inițială.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, avocatul Tatiana Ivas în interesele SRL ”Vetro-Glass”, a declarat recurs împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți sediul Central din 26 septembrie 2024, solicitând repunerea recursului în termen, admiterea acestuia, suspendarea executării hotărârii, casarea integrală a hotărârii și emiterea unei noi hotărâri de încetare a procesului contravențional din lipsa contravenției și/sau remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului cu *titlu preliminar* s-a invocat că instanța de fond nu a citat corespunzător SRL ”Vetro-Glass”, or conform certificatului anexat la cererea de recurs se atestă cu certitudine, faptul că adresa fizica este în mun. Bălți, str. Feroviarilor, 61^6, iar adresa juridică fiind în mun. Bălți str. Locomotivelor 1^a, pe când instanța de judecată în mod eronat a citat SRL ”Vetro-Glass” pe adresa mun. Bălți, str. Suceava 20 ap.81.

Cu *titlu secund* se remarcă că despre hotărârea din 26.06.2024, SRL ”Vetro-Glass” a aflat de la executorul judecătoresc la aplicarea sechestrului pe cont.

Mai mult ca atât, în perioada 04.09.2024-09.01.2025 administratorul SRL ”Vetro-Glass” s-a aflat în concediul pentru graviditate și naștere, iar în perioada 01.01.2025-16.01.2025 toți angajații SRL ”Vetro-Glass” s-au aflat în concediul anual de odihnă, conform Deciziei nr. 1 din 31.12.2024.

Astfel, se conchide că există motive întemeiate de repunere în termen a cererii de recurs asupra hotărârii Judecătoriei Bălți sediul Central din 26 septembrie 2024, or, administratorul societății nu a avut posibilitatea să se ocupe de formalitățile legale întrucât a fost în concediu de naștere, iar, în paralel, reprezentanții săi nu au fost disponibili din cauza concediilor de odihnă.

Cu privire la fondul cauzei s-a invocat că conform art. 14 din Legea nr. 163 din 09.07.2010 (cu modificările din 2022): (1) Se pot executa fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire lucrările care nu modifica structura de rezistența, aspectul exterior, caracteristicile inițiale ale constructor și ale instalațiilor aferente. Din categoria

acestor lucrări fac parte: 1) construcții auxiliare, anexe cu suprafața construita de până la 15 m^2 la casele de locuit particulare, amplasate pe terenuri private.

Conform certificatului eliberat din Registrul Bunurilor imobile se atestă cu certitudine faptul că porțiune de teren unde sunt amplasate containerele aparține cu drept de proprietate SRL ”Vetro-Glass”.

Conform procesul-verbal de recepție finală nr. 08/2 din 26.05.2022; procesul-verbal de recepție finală nr. 08/1 din 19.05.2022; certificatul despre rezultatul inspectării mobilului nr. 20 din 26.04.2022; planul reprezentării părților componente ale clădirii cu nr. cadastral 0300103.325; fișa rezultatelor lucrărilor cadastrale la nivelul de clădire principală cu nr. cadastral 0300103.325, se atestă ca containerele amplasate în mun. Bălți, au fost construite conform art. 14 din Legea nr. 163 din 09.07.2010, în vigoare la acel moment.

Sub un alt context, se indică că la data întocmirii procesului-verbal contravențional și la emiterea hotărârii, articolul 14 din Legea nr. 160 din 09.07.2010 a fost abrogat.

În acest context, se atestă cu certitudine faptul că de către SRL ”Vetro-Glass” au fost respectate întocmai prevederile Legii nr.160 din 09.07. 2010, iar instanța de fond nu a verificat data când articolul 14 din Legea menționată a fost abrogat prin ce a emis o hotărâre ilegală și nemotivată. Or, conform art. 3 alin. (1) din Codul contravențional, caracterul contravențional al faptei și sancțiunea ei contravențională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Conform art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional, procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va fi încetat în cazurile în care nu există faptul contravenție.

În temeiul art. 471 alin. (2) Cod contravențional, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului și a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Totodată, s-a dispus notificarea recurentului despre necesitatea înlăturării neajunsurilor depistate la depunerea recursului, și anume: prezentarea dovezii achitării taxei de timbru în mărime de 200 lei până la data de 22.04.2025 inclusiv, însă avocatul Tatiana Ivas nu a făcut uz de acest drept și în termenul stabilit nu a prezentat instanței de recurs dovada achitării taxei de timbru.

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal conchide necesitatea restituirii recursului din următoarele considerente:

În fortificarea acestei soluții Colegiul penal remarcă că, potrivit art. 468 alin. (4) Cod contravențional, recursul este însoțit de dovada de plată a taxei de timbru în mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr. 213/2023. În cazul dat dispozițiile art. 448 alin. (9) și (10) se aplică în modul corespunzător.

Conform art. 2 alin. (1) din Legea taxei de stat nr.213 din 31.07.2023, taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, de la persoanele fizice şi juridice pentru intentarea unui proces judiciar civil, de contencios administrativ, precum şi pentru fiecare contestație împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenționale atât în primă instanță, cât și în căile de atac.

Aliniatul (4) al aceluiași articol stabilește că, taxa de timbru constituie 200 lei.

Concomitent, art. 448 alin. (9) Cod contravențional stabilește că, în cazul în care contestația nu este însoțită de dovada de plată a taxei de timbru, instanța de judecată îi oferă timp părții pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă, în termen de 15 zile, partea nu înlătură neajunsurile, contestația nu se consideră depusă și, împreună cu actele anexate, se restituie printr-o încheiere ce nu se supune niciunei căi de atac.

La caz, Colegiul penal menționează că la data de 04.03.2025 prin intermediul poștei electronice (ivas.tany@mail.ru), recurenta/avocata Tatiana Ivas a fost notificată despre necesitatea prezentării până la data de 22.04.2025, inclusiv, a dovezii achitării taxei de timbru în mărime de 200 lei.

Colegiul penal constată că, recurenta nu s-a conformat indicațiilor instanței de recurs și în termenul stabilit de către instanță nu a înlăturat neajunsurile depistate, fapt confirmat și prin extrasul din https://mpay.gov.md/Invoice/Status/00307339379220.

În contextul normelor citate și circumstanțelor constatate supra, Colegiul penal ajunge la concluzia privind restituirea recursului avocatului Tatiana Ivas în interesele SRL ”Vetro-Glass” declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți sediul Central din 26 septembrie 2024 în cauza SRL ”Vetro-Glass”.

Relevante speței sunt și statuările Curții Constituționale expuse în *Hotărârea nr. 10/2016 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 345 alin. (2) din Codul contravențional (individualizarea sancțiunii), Sesizările nr. 26g/2016 și nr.34g/2016*, în care Curtea a notat cu titlu de principiu că dreptul de acces la justiție impune legislatorului obligația de a acorda oricărei persoane toate posibilitățile pentru a accede la instanța de judecată și a asigura efectivitatea dreptului de acces la justiție prin adoptarea unui cadru legislativ adecvat.

De asemenea, Curtea a menționat că accesul la justiție nu presupune gratuitatea actului de justiție și nici, implicit, realizarea unor drepturi pe cale judecătorească în mod gratuit. În cadrul mecanismului statului, funcția de restabilire a ordinii de drept, care se realizează de către autoritatea judecătorească, reprezintă de fapt un serviciu public ale cărui costuri sunt suportate de la bugetul de stat. În consecință, legislatorul este îndreptățit să instituie taxe de stat pentru contestațiile/recursurile formulate în temeiul art. art. 448, 468 Cod contravențional în vederea acoperirii anumitor costuri ale procedurii judiciare la care participă părțile aflate în litigiu.

Subsecvent, Curtea a reținut că art. 20 din Constituție nu instituie nici o interdicție cu privire la taxele judiciare, fiind firesc ca justițiabilii care beneficiază de activitatea desfășurată de autoritățile judecătorești să contribuie la acoperirea cheltuielilor acestora.

În Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 7 iunie 2007 *(cauza Malahov c. Moldovei (Cererea nr. 32268/02))* Curtea reiterează că, articolul 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează oricărei persoane dreptul la judecarea oricărei pretenții cu privire la drepturile și obligațiile sale cu caracter penal/civil de către o instanță judecătorească sau tribunal.

Totodată, „*dreptul la o instanță*” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „*drepturilor și obligațiilor lor cu caracter penal/civil*”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

Sub acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului nu a respins niciodată ideea de impunere a unor restricții financiare cu privire la accesul unei persoane la justiție, tocmai în interesul unei bune administrări a justiției *(Kreuz v. Polonia din 19 iunie 2001, § 54, Weissman și alții v. România din 24 mai 2006, § 35).*

Prin urmare, Colegiul penal ține a menționa că fiecare subiect de drept care revendică un drept al său, ca fiind lezat, urmează a conștientiza că accesibilitatea justiției nu înseamnă caracterul gratuit al acesteia, chiar dacă este vorba de un serviciu prestat de stat în vederea examinării recursurilor în judecată ce reprezintă o atribuție exercitată de instanțele de judecată conform legii, or, accesul la instanța de judecată poate fi condiționat de plata unei taxe necesare pentru acoperirea cheltuielilor de judecată, pentru buna administrare a justiției, urmărind astfel un scop legitim, cu condiția și în măsura în care există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit.

În consecință, Colegiul penal statuează că restituirea cererii de recurs exonerează instanța de obligația de a se expune asupra argumentelor invocate în recurs și nici nu implică o verificare a hotărârii atacate.

În conformitate cu prevederile art. 468 Cod contravențional, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Recursul avocatului Tatiana Ivas în interesele SRL ”Vetro-Glass” declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți sediul Central din 26 septembrie 2024 în cauza SRL ”Vetro-Glass” se restituie.

Se explică recurentei/ avocatei Tatiana Ivas că după înlăturarea neajunsurilor este în drept să depună un nou recurs potrivit regulilor generale.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul: **Ion Talpa**
Judecătorii: **Oxana Mironov**
Ecaterina Arseni